

Visie op toezicht houden bij De Vriezenhof

Inleiding

Wet- en regelgeving, waaronder de Wet toelating zorginstellingen en de Zorgbrede Governancecode 2017, beschrijven de taken en spelregels voor de Raad van Toezicht en voor de Raad van Bestuur. In de statuten en reglementen van De Vriezenhof is een aantal van deze regels al uitgewerkt. Een nadere uitwerking hiervan voor wat betreft de visie op toezicht houden is weergegeven in het voorliggend document. De visie van de Raad van Toezicht op zijn rollen ligt -mede- ten grondslag aan de hiervoor genoemde nieuwe wet- en regelgeving en is mede richtinggevend voor het daadwerkelijk handelen.

Good Governance

De Vriezenhof hecht veel waarde aan een 'goed bestuur', waarin transparantie, betrouwbaarheid en zorgvuldigheid centraal staan. De Vriezenhof onderschrijft daarom ook de Zorgbrede Governancecode 2017 en de principes die hieraan ten grondslag liggen, te weten:

1. De Raad van Toezicht en de Raad van Bestuur hanteren normen en waarden die passen bij de maatschappelijke opdracht;
2. De Raad van Toezicht en de Raad van Bestuur zijn aanspreekbaar en leggen actief verantwoording af;
3. De Raad van Toezicht en de Raad van Bestuur zijn ieder vanuit hun eigen rol geschikt en verantwoordelijk voor hun taak;
4. De Raad van Toezicht en de Raad van Bestuur handelen in dialoog met belanghebbende partijen en waarborgen hun adequate invloed;
5. De Raad van Toezicht en de Raad van Bestuur kennen en beheersen de risico's verbonden aan de activiteiten;
6. De Raad van Toezicht en de Raad van Bestuur toetsen de legitimatie van De Vriezenhof aan het bieden van goede zorg aan cliënten/bewoners; en
7. De Raad van Toezicht en de Raad van Bestuur ontwikkelen permanent hun professionaliteit en deskundigheid.

Deze Governancecode geeft normen voor goed bestuur en toezicht en externe verantwoording. De Vriezenhof hanteert de code bij haar functioneren en is daarop intern en extern aanspreekbaar.

1. Visie op toezicht houden bij De Vriezenhof

1.1. Visie op toezicht

De Raad van Toezicht heeft tot taak integraal toezicht te houden op het tot stand komen en uitvoeren van het beleid door de Raad van Bestuur en op de algemene gang van zaken binnen De Vriezenhof. De Raad van Toezicht bewaakt bij haar toezicht vooral de doelstellingen passend binnen de statuten, visie en missie van De Vriezenhof, uitgewerkt in de bestuursopdracht. De Raad van Toezicht conformeert zich aan, en onderschrijft het gedachtengoed van de visie van De Vriezenhof. Bij de vervulling van hun taak richten de toezichthouders zich naar het belang van De Vriezenhof, naar het te behartigen maatschappelijk belang en naar het belang van de betrokken belanghebbenden, primair de (toekomstige) bewoners en cliënten. Gezien haar maatschappelijke verantwoordelijkheid is de Raad van Toezicht van mening geen aanzienlijke bezoldiging voor haar toezichthouderschap te moeten ontvangen conform de WNT-norm.

Omdat De Vriezenhof een éénhoofdige Raad van Bestuur kent, vindt de Raad van Toezicht het van

wezenlijk belang een gedegen sparringpartner te zijn voor de Raad van Bestuur.

De Raad van Toezicht ziet toe op de ontwikkelingen bij de Vriezenhof vanuit de diverse vakgebieden waartoe gewerkt wordt met commissies binnen de Raad van Toezicht.

De Raad van Toezicht kent in ieder geval de volgende drie commissies:

- a. de remuneratiecommissie (selectie- en benoemingscommissie);
- b. de commissie Financiën (auditcommissie);
- c. de commissie Kwaliteit & Veiligheid.

Aan de commissievergaderingen neemt naast de Raad van Bestuur ook de betreffende manager/adviseur deel om verdieping en dialoog te bewerkstelligen.

De Raad van Toezicht draagt zorg voor periodiek overleg met de inspraakorganen.

Informatievoorziening

Voor een goede uitoefening van haar toezichthoudende taak is het voor de Raad van Toezicht van belang goed geïnformeerd te zijn over alle ontwikkelingen die van invloed zijn op het bestuur en beleid van De Vriezenhof. De Raad van Toezicht en zijn leden hebben afzonderlijk een eigen verantwoordelijkheid voor de eigen informatievoorziening. De primaire bron van informatie voor de Raad van Toezicht is de informatie afkomstig van de Raad van Bestuur. De Raad van Toezicht staat daarnaast open voor, en gaat actief op zoek naar, de opvattingen van alle belanghebbenden dit zijn (o.a. OR, CR, zorgkantoor, gemeente, zorgverzekeraars en collega zorgorganisaties), waarbij die van de medewerkers en bewoners/cliënten van primair belang zijn. De Raad van Toezicht kan ook informatie inwinnen bij functionarissen uit de diverse organen waaronder de cliëntenraad en de ondernemingsraad.

Rollen Raad van Toezicht

Bij de uitoefening van zijn toezichthoudende taak worden vier rollen onderscheiden:

- De controlerende rol: toezicht houden op het functioneren van de Raad van Bestuur en het besturen van de organisatie; naleving van wet- en regelgeving.
- De rol als werkgever van de Raad van Bestuur.
- De rol als raadgever en klankbord; advisering op basis van kennis en expertise en informatie van elders, dit op eigen initiatief van de toezichthouder of als reactie op een vraag van de Raad van Bestuur.
- De RvT moet rolbewust optreden: zorgen dat ze geen verwachtingen schept, luistert zonder haar mening te geven en als er contact wordt gezocht met stakeholder de bestuurder hier vooraf over informeren.
- De goedkeurende rol: verlenen van goedkeuring aan besluiten en voornemens van de Raad van Bestuur en het uitoefenen van wettelijke en statutaire bevoegdheden bij vastgelegde onderwerpen.

Afhankelijk van de ontwikkelfase waarin de organisatie zich bevindt, zal de Raad van Toezicht aan haar verschillende rollen invulling geven.

Houding en gedrag

De Raad van Toezicht hecht aan onafhankelijkheid en een kritische attitude van zijn leden waarbij het belang van De Vriezenhof voorop staat. De Raad van Toezicht is overtuigd van de meerwaarde van een goede onderlinge samenwerking van zijn leden en van die tussen de Raad van Toezicht en de Raad van Bestuur. De basis voor die samenwerking ligt in transparantie, openheid, vertrouwen en het nemen van verantwoordelijkheid binnen een aanspreekcultuur. Kenmerk van de samenwerking is het bewaken van de balans tussen onafhankelijkheid en betrokkenheid. Die moeten in balans zijn en leiden tot kwalitatief goed toezichthouderschap. Hierbij past een houding van dialoog op basis van argumenten en van kritisch doorvragen. Daarnaast hoort ook de Raad van Toezicht in zijn handelen de kernwaarden van De Vriezenhof uit te dragen.

Bij de benoeming van zijn leden stelt de Raad van Toezicht daartoe hoge eisen aan het verantwoordelijkheidsgevoel en de maatschappelijke sensitiviteit en de inbedding van de Raad van Toezicht zelf.

Compliance

De Raad van Toezicht is alert op het voldoen aan de geldende wetten, codes, reglementen en procedures door de Raad van Bestuur en de Raad van Toezicht zelf. De Raad van Toezicht hecht grote waarde aan het oordeel van de rechtmatigheid van de activiteiten, de inrichting van de governance en financiële positie van De Vriezenhof door de accountant, alsmede aan het oordeel over de kwaliteit van de gevoerde activiteiten door externe toezichthouders. De Raad van Toezicht wil in de onderwerpen waaraan hij aandacht besteedt de juiste balans bewaren tussen aandacht voor de (sturing van de) activiteiten van De Vriezenhof in het belang van haar doelstelling en de aandacht voor compliance, risicobeheersing en financiële continuïteit.

In dit kader hebben de commissies binnen de Raad van Toezicht een verkennende en voorbereidende rol.

Professionalisering

De Raad van Toezicht ambieert een voortdurende professionalisering van zichzelf en verwacht dit ook van de Raad van Bestuur en overige personen die ten behoeve van De Vriezenhof werkzaam zijn.

Het blijven werken door de Raad van Toezicht aan de eigen deskundigheid komt tot uitdrukking in:

- Scholing: de Zorgbrede Governancecode 2017 stelt als voorwaarde het opstellen en naleven van een jaarplan voor permanente educatie en een introductieprogramma voor nieuwe leden. Elke toezichthouder is zelf verantwoordelijk voor het volgen van voldoende bijscholing.
- Zelfevaluatie: eens per jaar evalueert de Raad van Toezicht zijn eigen functioneren en zorgt voor de vastlegging van de uitkomsten daarvan. Hij stelt zich vooraf op de hoogte van de visie van de Raad van Bestuur op zijn functioneren. Een externe deskundige begeleidt minimaal om de drie jaar deze zelfevaluatie.
- Actualiteiten: toezichthouders volgen de politieke, beleidsmatige en inhoudelijke ontwikkelingen op het gebied van (ouderen)zorg op de voet.

Toezichthouders houden ook, voor zover relevant voor De Vriezenhof, de ontwikkelingen op hun eigen vakgebied bij, en de actualiteiten in de media.

1.2 Toezichtkader

Het toezichtkader beschrijft op hoofdlijnen het speelveld en de taken van de organisatie op het gebied van (ouderen)zorg. De Raad van Toezicht hanteert bij zijn werkzaamheden het volgende externe en interne toezichtkader.

Externe kaders:

- De Wet toelating zorginstellingen (WTZi)
- Zorgbrede Governancecode 2017
- Kwaliteit- en veiligheidssysteem
- NZa , beleidsregels
- IGJ
- Zorgkantoor/ zorgverzekeraars/gemeente, inkoopvoorwaarden
- Overige relevante wet- en regelgeving, incl. sectorspecifieke codes

Interne kaders:

- Statuten
- Reglement Raad van Toezicht
- Bestuursopdracht Raad van Bestuur

1.3 Toetsingskader

De Raad van Toezicht hanteert bij zijn werkzaamheden op het gebied van zorg de volgende besturings- en beheersingskaders als toetsingskader.

Besturingskaders:

- Bestuursopdracht
- (Meerjaren)begroting
- Kwaliteitsjaarplan
- Instellingsbesluit cliëntenraad

Beheersingskaders

- Gedragscode
- Klokkeluidersregeling¹
- Klachtenregeling
- Managementrapportage
- Procuratieregeling
- Kwaliteitsjaarverslag
- Jaarrekening

De Raad van Toezicht realiseert zich dat naast regels en procedures zoals in documenten vastgelegd (de 'hard-controls') ook 'soft-controls' als voorbeeldgedrag en motivatie een belangrijke bijdrage leveren aan het realiseren van kansen en het beheersen van risico's. De Raad van Toezicht let daarom niet alleen op deze hard-controls, maar heeft evenzeer oog voor deze soft-controls.

1.4 Implicaties voor het besturen

De visie op toezicht betekent het volgende voor de wijze waarop De Vriezenhof bestuurt dient te worden.

De Raad van Bestuur formuleert op basis van de missie en visie van De Vriezenhof haar doelstellingen en heeft de verantwoordelijkheid deze te realiseren. De Raad van Bestuur zet daartoe de strategie uit, bepaalt het beleid, ziet toe op de uitvoering hiervan en is verantwoordelijk voor de resultaten. Daarbij betreft de Raad van Bestuur de primaire belanghebbenden bij de beleidsvorming en uitvoering. Hij stelt zich daarbij toegankelijk op, zoekt verbinding met alle betrokkenen en heeft oog voor overige maatschappelijke belangen. De Raad van Bestuur verschaft inzicht in de afweging van de belangen van de bewoners/cliënten, de publieke en maatschappelijk belangen, de belangen van medewerkers en de overige daarvoor in aanmerking komende belangen van interne en externe belanghebbenden.

De Raad van Bestuur gaat zorgvuldig om met de maatschappelijk positie van De Vriezenhof. Dit verplicht hem om op een scherpe manier te sturen op de kwaliteit van zorg, en de organisatie op een bedrijfsmatige manier aan te sturen. Daardoor kunnen de middelen zoveel mogelijk worden ingezet voor de maatschappelijke opgave. Het bestuur waarborgt een gezonde financiële positie zodat de continuïteit van de organisatie en haar missie op lange termijn is verzekerd. Het werkt daarbij met aandacht en betrokkenheid.

De Raad van Bestuur opereert transparant en legt gevraagd en ongevraagd verantwoording af over zijn handelen. Het schept voorwaarden voor een adequaat en kritisch intern toezicht. Het handhaaft de governancestructuur en leeft de principes van goed bestuur na. De Raad van Bestuur draagt zorg voor een professionele werkorganisatie met een gedegen en doelmatige bedrijfsvoering. Het zorgt voor toereikende en goed functionerende risicobeheersings- en controlesystemen. Als werkgever past het bestuur de beginselen van goed werkgeverschap actief toe.

2. Visie op de maatschappelijke doelstelling van De Vriezenhof

2.1 Bewaken van belangen

De Raad van Toezicht ziet het als zijn primaire taak om erop toe te zien, dan wel te bewaken dat De Vriezenhof tegemoetkomt aan de belangen van mensen die in een kwetsbare positie verkeren en die zorg en/of ondersteuning binnen De Vriezenhof verkrijgen. Zij biedt ouderenzorg van goede kwaliteit, die voldoet aan professionele standaarden en eigentijdse kwaliteits- en veiligheidseisen. De Raad van Toezicht realiseert zich dat belangen van verschillende betrokkenen niet altijd congruent zijn met dat wat binnen wet- en regelgeving en financiering mogelijk is, en niet altijd passend is binnen het vastgestelde beleidskader en dat derhalve afwegingen in de besluitvorming gemaakt moeten worden. De Raad van Toezicht bewaakt de transparantie van deze afwegingen.

2.2 Legitimatie

De samenleving moet erop kunnen vertrouwen dat de belangen van de belanghebbenden van De Vriezenhof, met name van de huidige bewoners/cliënten, worden geborgd en dat gezorgd wordt voor de nodige voorwaarden om dat te (blijven) doen. Van De Vriezenhof (Raad van Toezicht en Raad van Bestuur) mag worden verwacht dat zij naar de wensen en behoeften van bewoners/cliënten, en ook naar de wensen van andere belangrijke belanghebbenden (zorgkantoor, zorgverzekeraars, IGJ, VWS,) luistert en hun inbreng meeneemt in de afwegingen. Dit wordt zo mogelijk vastgelegd in schriftelijke overeenkomsten tussen betrokkenen. Dat betekent echter niet dat de externe belanghebbenden bepalen welke keuzes gemaakt worden. Dat is de verantwoordelijkheid van de Raad van Bestuur van De Vriezenhof en in het verlengde daarvan van de Raad van Toezicht. Hierbij wordt voldoende ruimte en vertrouwen gegeven op het professioneel handelen en het professioneel oordeel van de medewerkers. Het is aan de Raad van Toezicht en de Raad van Bestuur van De Vriezenhof om zich over de keuzes te verantwoorden en te blijven werken aan het vasthouden en vergroten van het vertrouwen en een goede reputatie als legitimatie.

3. Evaluatie

Jaarlijks evalueert de Raad van Toezicht zijn functioneren buiten de aanwezigheid van de Raad van Bestuur en zorgt voor de vastlegging van de uitkomsten daarvan. Een keer per drie jaar vindt deze evaluatie plaats onder leiding van een externe deskundige.

De Raad van Toezicht stelt zich vooraf op de hoogte van de visie van de Raad van Bestuur op het functioneren van de Raad van Toezicht. De Governancecode zal bij deze evaluatie leidend zijn. In de evaluatie zal ook de Visie op Toezicht worden betrokken met als doel deze te toetsen aan de actualiteit en de realiteit. De Raad van Toezicht informeert de Raad van Bestuur over de uitkomsten van de evaluatie en eventuele bijstellingen in de visie.

Verantwoording

De Raad van Toezicht stelt jaarlijks een verslag op van haar werkzaamheden. Dit maakt deel uit van het jaarverslag van de organisatie. Het jaarverslag van de organisatie wordt op internet openbaar gemaakt.

Reglement

Een reglement werkt een aantal zaken nader uit zoals ten aanzien van bevoegdheden, informatievoorziening, samenstelling, rooster van aftreden en het voorkomen van belangenverstremming.

Deze visie op toezicht is vastgesteld in de vergadering van de Raad van Toezicht d.d. 28 oktober 2021.

ⁱ Wij volgen voor de klokkenluidersregeling de regeling van de brancheorganisatie totdat de eigen regeling is vastgesteld.